

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta ta' I-10 ta' Gunju, 2008

Citazzjoni Numru. 1770/1998/1

Yolanda Carabott u b'digriet tal-24 ta' Marzu, 1999 il-gudizzju gie trasfuz f'isem Mary Anne Darmenia minflok l-attrici Yolanda Carabott li mietet fil-mori tal-kawza

vs

**Pauline Calamatta, zewgha Carmelo Calamatta u
Yvette Bonnici**

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ippresentata mill-attrici fit-3 ta' Settembru, 1998, li in forza tagħha, wara li ppromettiet :

Illi fil-21 ta' Marzu 1998 l-attrici Yolanda Carabott allontanat ruhha mid-dar residenzjali, proprieta tagħha u

dan minhabba ragunijiet ta' sahha, kif ukoll minhabba l-fatt li l-altrici ma sabet lil hadd min idur biha ;

Illi waqt li kienet tirrisjedi fid-dar tagħha kif fuq imsemmi, l-attrici kienet tat prokura f'isem il-konvenuta Pauline Calamatta sabiex din tkun tista' ssarfilha ic-cheque tas-sigurta socjali u afdatilha ukoll xi effetti personali;

Illi sussegwentement għal dan, meta l-attrici marret tirrisjedi fil-fond Mirmar, Luqa Briffa Street, Gzira mal-familja Darmenia, hija talbet lill-konvenuta sabiex tirritornalha l-prokura imsemmija ghall-kancellament u kif ukoll l-effetti personali imsemmija;

Illi irrizulta illi fit-2 ta' April 1998, sar kuntratt tl-Attu tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri, li kopja tieghu hi hawn annessa u esibita u mmarkata bhala Dok. A li permezz tieghu il-konvenuta Pauline Calamatta abbusivament u minghajr ma kienet hekk direttu, awtorizzata jew mitluba ittrasferiet il-fond 66, għia numru 8, Triq Guze D' Amato, Paola, proprieta tal-attrici għal fuq isimha;

Illi il-kuntratt hawn fuq imsemmi gie insinwat fis-7 ta' April 1998 u cioe gurnata wara li l-konvenuta Pauline Calamatta giet notifikata b'ittra bonarja sabiex tirritoma lura l-prokura li kellha mingħand l-attrici;

Illi ulterjorment tali trasferiment sar taht pretensjoni falza u fabbrikata u minghajr ebda kunsiderazzjoni effettiva fissens li tali proprieta giet trasferita, bhala datio in solutum għal servigi allegatament resi lil attrici, li ma gewx fil-fatt hekk resi;

Illi ulterjorment l-kunsens ta' l-attrici fuq l-imsemmi kuntratt kien vizzjat u ottenut b'ingann, frodi u misrapprezentazzjoni da parti tal-konvenuta Pauline Calamatta, kif jista' jigi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Illi ulterjorment l-konvenuta dehret fuq dan il-kuntratt ta' bejgh u ttrasferiet il-propjeta imsemmija f'isimha u f'isem zewgha kif rappresentati min binhom il-konvenuta Yvette Bonnici bi ksur tal-Artiklu 1368 tal-Kodici Civili;

Illi l-attrici, permezz ta' ittra ufficiali datata 10 ta' Awissu 1998, li kopja tagħha hi hawn annessa u esibita u mmarkata bhala Dok. B, diga' interpellat lill-konvenuti sabiex jersqu ghall-publikazzjoni u ffirmar ta' kuntratt ta' rexxissjoni u kwalsiasi att relattiv necessarju sabiex ihassar għal kull tenur u effett tal-Ligi, il-kuntratt datat 2 ta' April 1998;

Illi l-konvenuti baqghu inadempjenti;

Talbet li l-konvenuti jghidu ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tiddikjara u tiddecidi li l-kunsens ta' l-attrici fuq il-kuntratt tat-2 ta' April 1998, fl-Att tan-Nutar Dottor Tonio Spitieri kien vizzjat in kwantu kien ottenut b'ingann, frodi u misrapprezzazzjoni da parti tal-konvenuti ;
2. Tiddikjara u tiddecidi illi l-kuntratt tat-2 ta' April 1998 fl-Att tan-Nutar Dottor Tonio Spitieri huwa null u bla effett fil-ligi peress illi huwa mankanti minn kunsiderazzjoni stante illi ma gewx rezi bl-ebda mod is-serviġi imsermija fl-istess kuntratt;
3. Tiddikjara u tiddecidi li l-kuntratt tat-2 ta' April 1998 fl-Att tan-Nutar Dottor Tonio Spitieri kien bi ksur tal-Artiklu 1368 tal-Kodici Civili u għalhekk kien null u bla effett fil-Ligi;
4. Tinnomina Nutar Pubbliku għal-publikazzjoni tal-Att relattiv għar-rexiżjoni ta' l-imsemmi kuntratt, u tinnomina kuraturi biex jirrapprezzaw lill-eventwali kontumaci fuq l-istess;
5. Tiddikjara lil konvenuti responsabbi għall-ispejjes kollha relattivi għar-rexiżjoni tal-imsemmi kuntratt;

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficiali tat-10 ta' Awissu 1998, kontra l-konvenuti li jibqghu minn issa ingunti għas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti kollha, li in forza tagħha huma eccepew :

Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt ghaliex :

- (a) I-ewwel talba hija insostenibbli stante li I-attrici ma kinitx firmatarja tal-kuntratt tat-2 ta' April, 1998 u kwindi ma jistax jezisti vizzju o meno tal-kunsens tagħha;
- (b) kwantu għat-tieni talba, mhuwiex minnu li ma tezistix konsiderazzjoni stante li s-servigi fil-fatt gew resi mill-eccipjenti konjugi Calamatta;
- (c) it-tielet talba hija insostenibbli stante li I-artikolu citat mhuwiex applikabbli għat-trasferiment magħmul bil-kuntratt in kwistjoni;
- (d) konsegwentement ir-raba' u hames talba għandhom ukoll jigu respinti;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tal-konvenuti;

Semghet lix-xhieda li gew prodotti;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi li tressqu u I-atti ta' dan il-procediment;

Rat in-nota ta' sottomissioniet tal-attrici;

Rat illi, minkejja illi, ingħataw il-fakulta illi jipprezentaw nota ta' sottomissionijiet, il-konvenuti naqsu milli jagħmlu dan;

Rat illi I-kawza thalliet ghallum għas-sentenza;

Ikkunsidrat :

Illi I-attrici Jolanda Carabott, illum mejta, lahqet ipprezentat affidavit fejn qalet illi tirrisjedi fil-fond 66, già numru 8, Triq Guze D' Amato, Paola, liema fond huwa proprjeta tagħha u ilha tirrisjedi fih madwar hamsin sena. Hija qalet illi dejjem għexet waheda minn meta miet huha fl-1986 u għandha bhala l-gara tagħha lis-sinjura Mary Frendo li tigi omm il-konvenuta Pauline Calamatta. Yolanda Carabott xehdet illi hija dejjem baqghet attiva fit-tisjir u fit-tindif tad-dar u dan sal-1993 meta kellha tidhol I-Isptar. Darba minnhom hassitha ma tiflhx, habbtet lill-

gara tagħha, il-konvenuta, u talbitha sabiex iccempel litt-tabib . Fil-fatt il-familjari tal-konvenuta wassluha l-isptar fejn hija damet madwar ghaxart ijiem. Meta irritornat mill-isptar hija kompliet bir-rutina tas-soltu u baqghet tixtri hi u issajjar hi. Il-konvenuta kienet toffrielha sabiex tixtrilha xi affarijiet u qaltilha li setghet tagħmlilha prokura semplicement sabiex tkun tista' issarrarfilha ic-cekk tal-pensjoni minghajr ma hija ikollha tmur il-Bank u għahekk hija accettat u għamlitilha Prokura fl-24 ta' Awissu 1993. Yolanda Carabott kompliet tħid illi l-konvenuta kienet twegħdha illi jekk jerga jkollha bzonn l-ghajnuna tagħha ghax forsi tkun ma tiflaħx, kienet disposta tħinna u għalhekk hija kienet weghditha illi jekk hija verament kellha l-hsieb tiehu hsiebha fil-futur, hija kienet disposta thallilha il-propjeta tagħha fil-wirt u għalhekk għamlet testament f'dan is-sens ftit wara li kienet hareg mill-isptar. Yolanda Carabott xehdet illi wara li kitbet il-gid tagħha kollu lill-konvenuta ippretendiet illi l-konvenuta kienet tiehu aktar interess milli semplicement izzurha ftit ‘I hawn u ‘I hemm u kienet ssarfilha ic-cekk tal-pensjoni, Carabott xehdet illi kull meta il-konvenuta issarfilha c-cekk tal-pensjoni hija kienet tagħtiha hames jew ghaxar liri Maltin bhala kumpens u meta il-konvenuta kienet tixtrilha xi hobza jew xi affarijiet oħrajn hija dejjem kienet thallasha ta’ l-affarijiet li kienet tixtrilha. Carabott xehdet ukoll illi l-konvenuta kienet tigi tagħtiha il-pinnoli. Kienet tagħtiha il-pensjoni u thallsilha xi kontijiet u qabel ma dahlet l-isptar kien ikollha bzonn tqattar f'ghajnejha u għal xahar shih sabet l-ghajnuna ta’ Rose Tabone li kienet tigi tqattrilha kuljum. Hija xehdet li kien in-neputi tagħha Emilio li kien gie izurha mill-Australja fl-1991 u kien introduċiha ma Rose Tabone u min dak in-nhar Rose Tabone baqghet izzurha kull gimħa. Yolanda Carabott xehdet illi l-konvenuta qatt ma kienet tħinna fit-tisjir jew fit-tindif tad-dar u ma tistax tifhem għalhekk għalfejn il-konvenuta qiegħda tipprendi l-hlas ta’ servigi. Hija xehdet illi hija kellha elf u hames mitt lira (LM1500.00) flus il-bank, fil-Mid Med Bank u elf lira Maltin (LM1,000) fil-Bank of Valletta. Hija xehdet illi qatt ma gibdet flus minn dawn il-kontijiet u giet infurmata u murija dokumenti fis-sens illi hija ma kellhiex aktar flus fil-banek. Hija qalet illi dawn il-flus kienu l-unika flus illi kellha bhala savings u dawn ingibdu

mill-bank mhux biss minghajr awtorizzazzjoni tagħha izda minghajr lanqas biss ma kienet taf. Hija kompliet tixhed illi hija imwetta ferm bil-fatt illi wara li kitbet kollox lill-konvenuta u lill-familjari tagħha dawn abbużaw minnha u mill-fiducja tagħha u dana peress illi saret taf illi l-konvenuta, tramite nutar, iffirmat kuntratt fejn ghaddiet ir-residenza tagħha f'isimha u qalet illi l-konvenuta għamlet dan b'abbuz kbir u minghajr il-permess tagħha u minghajr ma talbitha sabiex tagħmel dan. Yolanda Carabott kompliet tixhed illi hija fdat għand il-konvenuta xi affarrijiet tagħha tad-deheb, kitbitilha bl-avukat sabiex tirritornahomha u l-konvenuta qegħda tghid li tagħthomla lura meta dan mhuwiex minnu. Hija kompliet tixhed li kienu gew il-pulizija fid-dar ta' Miriam Darmenia fejn hija kienet marret għal xi zmien, il-pulizija staqsewha kienitx hemmhekk għal qalbha u xtaqitx tibqa tħix hemmhekk u hija qalet illi għand Miriam Darmenia kienet tajba hafna ghaliex ma baqqhetx thossha wahedha. L-ghada li kienu gew il-pulizija il-konvenuta kienet staqsietha għalfejn ma kienitx baqqhet fir-residenza tagħha u talbitha tirritorna, izda hija qaltilha li kienet kuntenta tħix għand Miriam Darmenia u ma kienitx bi hsiebha tirritorna. Yolanda Carabott xehdet illi l-konvenuta bdiet tħajjal u tħidilha "x' għamiltina , x' għamiltina!" u qabel ma telqet qaltilha li ser thalli c-cavetta tad-dar residenzjali tagħha fuq il-mejda, u thallilha wkoll l-affarrijiet tal-isptar u medicini. Izda gara li fis-26 ta'Marzu 1998 Rose Tabone, li tigi oħt Miriam Darmenia, infurmatha li meta marret biex tiftah il-bieb tad-dar tagħha, jigifieri ta' Carabott, sabet illi is-serratura tal-bieb kienet giet mibdula u għalhekk ix-xhud talbet lil Miriam sabiex iggibilha avukat. Yolanda Carabott kompliet tixhed illi fl-I ta' April 1998 kien gie jkellimha l-Avukat Matthew Brincat u hija talbitu biex iwaqqaf il-prokura li hija kienet għamlet lill-konvenuta peress li ma kellhiex aktar fiducja fiha u insistiet ukoll li l-Avukat jiktbilha sabiex tirritornalha l-flus li kienet haditħha mingħajr permess, kif ukoll id-deheb li kienet tatha qabel ma dahlet l-isptar. Carabott qalet illi hija iffirmat prokura gdida f'isem Miriam Darmenia. Carabott kompliet tħid illi kienet giet taraha n-Nutar Christine Abela li spjegatilha li kienet ser tagħmel ir-ricerki u xehdet illi n-Nutar Abela kienet għamlet ir-ricerki u sabet illi Pauline Calamatta

kienet ghamlet kuntratt li permezz tieghu dawwret fuq isimha id-dar tagħha, jigifieri ta' Carabott, 66 Guze Damato Street, Paola. Carabott xehdet illi l-konvenuta għamlet dan mingħajr il-permess tagħha u kontra l-volonta tagħha b'abbuz tal-prokura li kienet għamlitilha u qalet illi hija din il-prokura kienet għamlitilha biss sabiex issarfilha ic-cheque tal-pensjoni. Carabott xehdet ukoll illi mhuwiex minnu illi l-konvenuta ipprestatilha xi servigi u qalet li ta' dak li għamlet magħha il-konvenuta hija dejjem hallsitha. Hija qalet illi l-konvenuta għamlet dak illi għamlet ghaliex ratha ma nies li verament kienu qegħdin jieħdu hsiebha u għalhekk vantagg minnha u minn fidha bil-qerq, bl-ingann u bis-serq.

Ikkunsidrat :

Illi irrizulta mix-xieħda ta' Mary Anne Darmenia illi hija iltaqqhet ma Yolanda Carabott ghall-habta tal-1991. Hija qalet illi ohtha Rose Tabone kienet tmur għand Yolanda Carabott kull nhar ta' Hadd u toħrogha u hija kienet tmur għandha regolarmen u gieli hargitha wkoll. Ix-xhud qalet li kienet taf illi l-konjugi Calamatta kienu wkoll hbieb ta' Yolanda Carabott, izda sa fejn taf hi huma kienu jieħdu hsieb biss illi jippreparawlha l-pilloli li jkollha tiehu matul il-gurnata kollha. Pero' la kienu issajrulha u lanqas ma kienu jaħslulha l-appartament. Hija xehdet illi kienet taf li kienu jieħdu hsieb ukoll issarfulha c-cheque tal-pensjoni. Ix-xhud qalet illi għall-habta tal-1993 Yolanda Carabott kellha tmur l-isptar u ix-xhud kienet issajjrilha u tehdilha l-ikel l-isptar. Meta Yolanda harget mill-isptar irritornat id-dar tagħha u baqghet tiehu hsieb tagħha innifisha. Izda fl-1997 Carabott regħġet kellha bzonn tidhol l-isptar. Meta irritornat mill-isptar Yolanda Carabott ma setghetx aktar tiehu hsieb tagħha innifisha u għalhekk fl-20 ta' Marzu 1998 Yolanda Carabott marret tħix max-xhud Mary Anne Darmenia. Ix-xhud qalet illi Yolanda Carabott kienet kuntenta hafna għandha peress illi meta kienet ir-Rahal Għid hadd ma kien qed jieħu hsieb jaħslilha hwejjjigha, issajjrilha u jaħslilha d-dar tagħha. Ftit jiem wara li marret toqghod għandha Yolanda Carabott, kienet gew il-pulizija li kellmu lil Yolanda Carabott wahedha u dana fuq rapport li kienet għamlet il-konvenuta fis-sens illi x-xhud u l-

Kopja Informali ta' Sentenza

familjari tagħha kienu serqu xi oggetti mid-dar ta' Yolanda Carabott. Ix-xhud kompliet tghid illi kienet giet id-dar tagħha il-konvenuta u bdiet tħajjal ma Yolanda Carabott u tħidilha "X'għamiltilna, x'għamiltilna". Carabott talbitha lura c-cavetta tar-residenza tagħha u l-konvenuta wegheditha li kienet ser tirritornahielha billi thallihielha fuq il-mejda tad-dar tagħha, flimkien mal-karta s-safra biex tigħor il-pilloli mill-isptar u l-prokura li kienet tatha. Ix-xhud kompliet tħid illi Yolanda Carabott ma baqghetx tħix magħha sakemm mietet ghaliex erba' gimħat qabel il-mewt tagħha regħgu haduha d-dar tagħha u ohtha, li ma kienitx tahdem, marret tħix ma Yolanda Carabott fid-dar tagħha stess. Ix-xhud xehdet illi meta Yolanda Carabott kienet qegħda tħix magħha hija kienet talbet lil Dr Matthew Brincat biex jigi għandha u ikellem lil Yolanda Carabott u f'dik l-okkazzjoni Yolanda Carabott kienet għamlet prokura generali favur ix-xhud. L-Avukat Brincat għan-nom ta' Yolanda kien kiteb lill-konvenuta sabiex tirritornalha l-prokura illi kellha, izda l-konvenuta ma irritornatx il-prokura mal-ewwel, irritornataha biss fit-8 ta' Mejju 1998. Sussegwentement huma saru jafu li kien sar kuntratt fit-2 ta' April 1998 fejn gie dikjarat illi l-konvenuti kellhom jieħdu servigi mingħand Yolanda Carabott fis-somma ta' madwar sittax il-elf lira Maltin (LM16,000) u minnflok ma hadu din is-somma ingħataw ir-residenza ta' Yolanda Carabott, 66 Triq Guze D'Amato Paola. Hijra kienet qalet b'dan lil Yolanda Carabott li bdiet tħid illi l-konvenuta kienet serqitha u li hija ma kellha tatiha xejn bhala servigi. Ix-xhud kompliet tħid illi saru jafu illi l-konvenuta kienet biddlet is-serratura tal-post u għalhekk hi, ohtha u Yolanda Carabott marru lura fir-residenza ta' Yolanda Carabott u sgassaw, izda gew fuq il-post il-konjugi Caramatta u it-tfal tagħhom li bdew jghajjtu magħhom u jkeccuhom mill-post. Finalment ix-xhud qalet illi saret taf bil-kuntratt tat-2 ta' April 1998 fit-30 ta' Lulju 1998 meta marret biex thallas ic-cens dovut fir-rigward tal-fond ta' Yolanda Carabott u n-Nutar infurmahha illi l-fond ma kienx għadu ta' Carabott, izda kien sar tal-konvenuta.

Ikkunsidrat :

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi xehdet wkoll Maryrose Tabone u qalet illi saret taf lil Yolanda Carabott fl-1991. Ix-xhud ikkolloborat ix-xiehda illi tat ohtha Mary Ann Darmenia. Ix-xhud qalet illi meta Yolanda Carabott kienet tghix ma ohtha kienet ghamlet testament fejn halliet il-postijiet kollha li kellha lil ohtha, inkluz il-post illi effettivament kien gie trasferit lill-konvenuta.

Illi xehdet Dr Christine Abela illi qalet illi kienet giet mitluba minn Mary Ann Darmenia biex tmur id-dar tagħha fejn kienet qegħda tabita Yolanda Carabott fejn hemmhekk sar testament. Xi xahrejn wara regħġet giet mitluba tmur fl-istess dar fejn sar testament iehor. Dr Christine Abela xehdet illi meta sar l-ewwel testament hija kellmet lil Yolanda Carabott, kemm wahedha, kif ukoll fil-prezenza ta' Mary Ann Darmenia u Carabott kienet qaltilha li xtaqet thalli xi haga lil Darmenia li kienet qegħda iddur biha u f'dan l-ewwel testament Carabott halliet id-dar tagħha lil Mary Ann Darmenia. Sussegwentement kienu saru xi ricerki u irrizulta li fil-fatt din id-dar kienet giet trasferita lill-konvenuta u għalhekk sar it-tieni testament fejn Carabott istitwiet bhala unika eredi tagħha lil Mary Anne Darmenia. Fir-rigward ta' dan it-tieni testament Dr Abela xehdet illi hija regħġet kellmet lil Carabott u staqsietha kienitx certa minn dak li kienet qegħda tagħmel u Carabott qaltilha li la darba kienet Darmenia li kienet qegħda iddur biha xtaqet thallilha xi haga. In-Nutar Abela ikkonfermat li dawn iz-zewg testmenti saru minn Carabott mingħajr ma kien hemm xi sforz fuqha u hija assigurat ruhha illi dak li kien qiegħed isir fit-testmenti kien effettivament ix-xewqa ta' l-istess Carabott. Hijra xehdet ukoll illi kull darba li sar testament gie ipprezentat lilha c-certifikat mediku fir-rigward tal-kundizzjoni ta' Yolanda Carabott u fiz-zewg okkazzjonijiet ic-certifikat mediku kien wieħed ricienti. Hijra qalet illi dawn ic-certifikati medici gew annessi mat-testmenti relattivi.

Illi xehed in-Nutar Dr Tonio Spiteri li kien ippubblika il-kuntratt datat 2 ta' April 1989. Huwa xehed illi dan kien kuntratt ta' datio in solutum u fuqu kienu dehru Pauline Calamatta għan-nom ta' Yolanda Carabott illi kellha prokura generali u minn naħha l-ohra kienet dehret it-tifla

ta' Pauline Calamatta, Yvette Bonnici li dehret ghan-nom tal-genituri tagħha u cioe' Pauline Calamatta u zewgha Carmelo Calamatta. In-Nutar ma ftakarx jekk kienx tkellem jew le ma Yolanda Carabott qabel sar dan il-kuntratt u ma ftakarx jekk kienx iltaqa ma Yolanda Carabott qabel sar il-kuntratt jew le. In-Nutar Spiteri xehed illi huwa nizzel fil-kuntratt dak li qalulu l-partijiet illi dehru quddiemu u qal ukoll illi kien jaf illi l-partijiet kienu hadu parir legali fir-rigward ta' dan il-kuntratt, kif ukoll fir-rigward tal-kwantifikazzjoni tas-servigi. In-Nutar esebixxa kopja tal-prokura generali li kienet saret minn Yolanda Carabott a favur ta' Pauline Calamatta.

Illi xehed ukoll l-Ispettur Emanuel Camilleri illi ikkonferma illi f'Marzu 1989 kien sarlu rapport minn Pauline Calamatta fis-sens illi Yolanda Carabott kienet ittiehdet fid-dar ta' Mary Anne Darmenia u kienet qegħda tigi mizmuma hemm hekk b'mod traskurat. L-Ispettur xehed illi kien mar fid-dar ta' Darmenia, kien kellem lil Yolanda Carabott wahedha u kien sabha fi stat tajjeb. Huwa xehed illi kien irrefera ir-rizultanzi tiegħu lil Calamatta u jaf illi Calamatta u Darmenia bdew jilletikaw permezz tat-telephone u jiggieldu bejniethom. L-Ispettur xehed illi kien sodisfatt bir-risposti li tagħtu Yolanda Carabott peress illi irrispondietu b'mod car u kienet lucida.

Illi xehed ukoll it-Tabib Dr John Vella illi ikkonferma li kien hareg ic-certifikati illi huma annessi maz-zewg testmenti li għamlet Yolanda Carabott fiz-zmien illi kienet qegħda tghix il-Gzira ma Mary Anne Darmenia. It-Tabib Vella xehed illi mentalment Yolanda Carabott ma kellha l-ebda problemi u l-istat mentali tagħha kien tajjeb hafna.

Illi xehed ukoll Dr Matthew Brincat illi kien kellem lil Yolanda Carabott fid-dar ta' Mary Anne Darmenia, fuq talba ta' l-istess Mary Anne Darmenia. Huwa xehed illi Yolanda Carabott kienet qaltru li kienu naqsulha xi flus u qaltru li kienet tat prokura generali lil xi girien u xtaqet tirtira din il-prokura. Huwa ha hsieb jikteb lil girien tagħha, Calamatta f'dan is-sens. Huwa kien ipprezenta ittra ufficjalji sabiex ai termini tal-Ligi l-prokura tigi terminata ufficjalment u sussegwentement il-prokura kienet giet

ritornata. Dr Brincat qal illi Yolanda Carabott xtaqet tagħmel prokura generali lil Darmenia u għamlet ukoll l-affidavit illi fil-fatt huwa ipprezentat f'dawn l-atti u marret hi stess il-Qorti sabiex tahlef dan l-affidavit. Dr Matthew Brincat xehed ukoll illi kien jaf illi Yolanda Carabott kienet ser tagħmel testmenti u kien irrakkommando lin-Nutar Christine Abela. Huwa xehed ukoll illi wara li n-Nutar kienet għamlet ir-ricerki u skoprew bil-kuntratt illi kien sar illi permezz tieghu il-konvenuta akkwistat il-fond fejn kienet tirrisjedi Yolanda Carabott, Yolanda Carabott kienet inkwetata hafna dwar dan il-fatt.

Ikkunsidrat :

Illi xehed in-Nutar Dottor Pierre Attard u ikkonferma illi saret prokura fl-atti tieghu fl-24 ta' Awissu 1993 li permezz tagħha Yolanda Carabott innominat lil Pauline Calamatta bhala l-prokuratrici tagħha permezz ta' prokura generali, illi umbagħad giet tranzunta fl-atti tieghu tas-26 ta' Awissu 1993.

Illi xehed ukoll in-Nutar Dottor Victor Bisazza illi qal illi Yolanda Carabott kienet għamlet testament għandu fit-22 ta' Dicembru 1993 u f'dan it-testment kienet innominat bhala eredi universali tagħha lil Pauline Calamatta. Flimkien ma dan it-testment kien hemm anness certifikat mediku fis-sens illi Yolanda Carabott kellha "full intellectual capacity" u dan ic-certifikat mediku kien irrilaxxjat mill-psikjatra George Debono.

Illi xehed ukoll Dottor Joseph Carabott D'Amato illi kien ittabib kuranti ta' Yolanda Carabott għal diversi snin. Huwa xehed illi kien hemm diversi nies li kien jieħdu hsieb lil Yolanda Carabott fosthom membri tal-familja tagħha, kif ukoll girien tagħha, il-konvenuti Calamatta. Huwa xehed illi l-konjugi Calamatta kien jieħdu hsieb igib il-medicini lil Yolanda Carabott u gieli izerta wkoll lill-konvenuti fid-dar ta' Carabott meta kien imur jaraha. Huwa xehed illi Yolanda Carabott qatt ma qal lu min kien jieħu hsiebha, jekk hux il-konvenuti jew Mary Anne Darmenia.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi xehdet ukoll Marie Therese Carabott kugina ta' Yolanda Carabott. Hija xehdet illi Yolanda kienet tghidilha illi kienet tiehu hsiebha l-konvenuta Pauline Calamatta u kienet tehodha wkoll l-ishtar u tmur tixtrilha. Hija xehdet illi l-facendi tad-dar kienet taghmlhom Yolanda Carabott stess.

Illi xehdet ukoll certa Mary Serge u qalet illi kienet tmur spiss għand Yolanda Carabott u taf illi l-konvenuta Pauline Calamatta kienet tiehu hsiebha u kienet anke tagħmlilha facendi d-dar u iggibilha l-pilloli.

Illi xehdet il-konvenuta Pauline Calamatta illi qalet illi kienet gara ta' Yolanda Carabott għal zmien twil. Meta mardet Yolanda Carabott kienet tagħmlilha l-facendi tad-dar, taħsilha hwejjigha, titmahha, u tehdilha hsieb il-medicini, tehodha għand it-tabib u l-ishtar. Gieli kienet ukoll toħrogha. Hija xehdet illi Carabott kienet għamlitha prokuratorici tagħha u hi kienet tikbilha l-irċevuti tal-kirjet li kienet tircievi u gieli gibdiltilha wkoll flus mill-bank. Kienet tircievi l-pensjoni għan-nom tagħha u tħaddi. Il-konvenuta xehdet illi Yolanda Carabott tatha ir-residenza fejn kienet tħix b'donazzjoni u kienet ukoll għamlet testament għand in-Nutar Victor Bisazza fejn kienet innominathha bhala l-eredi universali tagħha. Il-konvenuta kompliet tixhed illi Yolanda Carabott ma tantx kienet issemmi lil Darmenia, izda lil oħt Darmenia, Rose Tabone u taf li din Rose Tabone kienet tmur tara spiss lil Yolanda Carabott u gieli wkoll haditħha xi affarrijiet ta' l-ikel. Hija xehdet li fl-20 ta' Marzu 1998 kienu hadu lil Yolanda Carabott mir-residenza tagħha biex tmur toqghod ma Darmenia il-Gzira. Il-konvenuta xehdet illi Carabott ma kienet qaltilha xejn b'dan u sal-ahhar hin hija baqghet tagħtiha l-ikel u tagħmlilha l-facendi. Il-konvenuta ikkonfermat illi kienet għamlit rapport lill-pulizija u l-pulizja kienu marru jivverifikaw l-affarrijiet fir-residenza ta' Darmenia. Il-konvenuta kompliet tixħed illi anke hi kienet marret tara lil Carabott fir-residenza ta' Darmenia, izda dawn kienu trattawha hazin u għalhekk issuspettawt hazin u marret tiehu parir legali u minhabba f'dan kollu sar il-kuntratt li permezz tieghu Yolanda Carabott ittrasferitħha d-dar fejn kienet toqghod u dan biex tikkumpensaha tas-

servigi li hija kienet ipprestatilha u fuq dan il-kuntratt il-konvenuta kienet dehret ghan-nom ta' Yolanda Carabott u minhabba l-prokura illi kellha kienet iddelegat din il-prokura lit-tifla tagħha cie' lil Yvette Bonnici li dakinhar dehret għan-nom ta' Yolanda Carabott fuq il-kuntratt li permezz tieghu il-fond gie trasferit lilha u lil zewgha. Il-konvenuta xehdet illi ma kellmitx lil Yolanda Carabott qabel ma sar dan il-kuntratt u ma avzathiex b'dan kollu. Permezz ta' dan il-kuntratt kien gie rizervat id-dritt li Yolanda Carabott li tibqa tuza d-dar tagħha matul hajjitha kollha.

Illi xehdet ukoll Mary Frendo, omm Pauline Calamatta, illi qalet illi kienet gara ta' Yolanda Carabott għal zmien twil. Hija xehdet illi bintha il-konvenuta Pauline Calamatta kienet tghin lil Yolanda Carabott billi tagħtiha l-pilloli u teħodha l-isptar. Kienet ukoll tehdilha hsieb l-irċevuta tal-kirjet, tahslilha l-hwejjeg u gieli wkoll tehdilha l-ikel meta Yolanda tkun ma tiflahx. Hija xehdet illi bintha il-konvenuta gieli harget lil Yolanda Carabott u haditha l-isptar diversi drabi bil-karozza tagħha. Hija xehdet illi kull gimħha kienu jahslu l-hwejjeg ta' Yolanda Carabott, izda Yolanda kenet issajjar hi stess ghaliha innifisha.

Illi xehdet Yvette Bonnici bint il-konvenuta illi ikkonfermat ix-xhieda illi tat ommha. Dwar il-kuntratt li permezz tieghu ir-residenza ta' Yolanda Carabott giet trasferita f'isem il-konvenuta hija xehdet illi ma kellmitx lil Yolanda Carabott qabel ma sar dan il-kuntratt u lanqas ma dahlet fid-dettalji tal-kuntratt , izda xehdet illi kienet taf illi n-Nutar u l-Avukat kienu stabbilew bejniethom il-valur tas-servigi illi gew allegatament resi mill-genituri tagħha lil Yolanda Carabott, kif ukoll gie stabbilit il-valur tad-dar illi kienet giet trasferita. Hija xehdet illi l-Avukat kien Dr Albert Libreri u n-Nutar kien Dr Tonio Spiteri. Ix-xhud kompliet tghid illi l-kuntratt sar peress illi l-genituri tagħha kienu qegħdin jibzgħu li kienu ser jitwarbu wara li Yolanda Carabott ittieħdet toqghod il-Gzira għand Darmenia u qalet ukoll illi l-genituri tagħha kienu qegħdin jibzgħu illi ser jinbidel it-testment illi permezz tieghu huma kienu thallew eredi universali tagħha.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi xehed ukoll Edward Calamatta, iben il-konvenuta, illi wkoll ikkonferma illi ommu kienet tippresta servigi lil Yolanda Carabott. Xehed ukoll il-konvenut Carmelo Calamatta illi wkoll ikkonferma x-xiehda illi tat martu il-konvenuta Pauline Calamatta. Mistoqsi kif waslu ghas-somma ta' sittax il-elf u disa mitt lira bhala valur ta' servigi li huma irrendew lil Yolanda Carabott huwa xehed illi hu u martu kienu hallew f'idejn il-konsulent legali taghhom Dr Albert Libreri, kif ukoll f'idejn in-Nutar Spiteri. Huma ma kienux ikkonsultaw lil Yolanda Carabott dwar din is-somma. Huwa xehed illi I-kuntratt sar fuq il-parir ta' I-Avukat difensur taghhom.

Ikkunsidrat :

Illi I-Qorti ser tghaddi issa sabiex tezamina u tiddeciedi ttalbiet attrici fid-dawl tal-fatti u I-provi imsemmija aktar 'il fuq f'dan il-gudikat.

Illi I-ewwel talba attrici hija fis-sens illi il-Qorti tiddikjara u tiddeciedi illi I-kunsens ta' I-attrici fuq il-kuntratt tat-2 ta' April 1998, fl-Atti tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri kien vizzjat in kwantu kien ottenut b'ingann, frodi u misrappresentazzjoni da parti tal-konvenuti.

Illi ghal din it-talba il-konvenuti eccepew illi din it-talba hija insostenibbli stante li I-attrici ma kienitx firmatarja tal-kuntratt tat-2 ta' April, 1998 u kwindi ma jistax jezisti vizzju o meno tal-kunsens tagħha.

Ikkunsidrat :

Illi rexissjoni hija differenti minn nullita u mir-rizoluzzjoni ta' kuntratt tant illi I-Ligi innifisha kienet tipprovd i għalihom taht kapijiet differenti. Fis-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-10 ta' Gunju 1965 fl-ismijiet Emmanuele Calleja vs Joseph Grech Vol. XL1X 2955 ingħad :

"Id-differenza hi cara in kwantu fin-nullita il-kuntratt ma jkun qatt ezista. Fir-rexxissjoni il-kuntratt ghalkemm validu ikun difettuz u għalhekk annullabbi. Mentre fir-risoluzzjoni il-kuntratt ikun perfett imma semplicement

soggett ghax-xoljiment fil-kaz li xi wahda mill-partijiet ma tissodisfax l-obbligazzjoni tagħha.“

Illi r-rekwiziti essenzjali biex kuntratt ikun jiswa huma stabbiliti mil-Ligi permezz ta' l-Artikolu 966 tal-Kodici Civili. Il-Qorti ta' l-Appell ittrattat ukoll din il-kwistjoni fis-sentenza tagħha fl-ismijiet Gaetano Spiteri vs Carmelo Spiteri et mogħtija fit-28 ta' Gunju 1957 Vol. XL1. 1.412.

Illi l-Artikolu 966 tal-Kap. 16 jaqra kif gej :

Ir-rekwiziti essenzjali sabiex kuntratt ikun jiswa, huma:

- (a) illi l-partijiet ikunu kapaci biex jikkuntrattaw;
- (b) il-kunsens ta' dak illi jobbliġa ruhu;
- (c) haga zgura li tkun l-oggett tal-kuntratt;
- (d) kawza lecita biex wieħed jobbliġa ruhu.”

Ikkunsidrat :

Illi l-kuntratt tat-2 ta' April 1998 ta' datio in solutum jinsab esebit a fol 7 sa fol 10 tal-process.

Illi minn ezami ta' dan il-kuntratt jidher illi fuq dan il-kuntratt dehret Pauline Calamatta, izda ma dehritx f'isimha proprju, imma dehret għan-nom u fl-interess ta' Yolanda Carabott u dan kif debitament awtorizzata bi prokura generali tranzutata fl-atti tan-Nutar Dottor Pierre Attard tas-26 ta' Awissu, 1993 u konsegwentement l-eccezzjoni tal-konvenuti qegħda tigi respinta mill-Qorti peress illi l-konvenuta meta tat il-kunsens tagħha fuq dan il-kuntratt ma kienitx qegħda tagħtih f'isimha proprju izda f'isem Yolanda Carabott u dan għamlitu bis-sahha tal-prokura generali illi kienet tatha Yolanda Carabott kif fuq imsemmi.

Illi fuq il-kuntratt imsemmi ta' datio in solutum fuq in-naha l-ohra dehret Yvette Bonnici bint l-istess konvenuta li dehret għan-nom u fl-interess tal-genituri tagħha Carmelo Calamatta u Pauline Calamatta, debitament awtorizzata in forza ta' prokura specjali.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fil-kuntratt qabel xejn il-partijiet ippremettew illi Yolanda Carabott kienet debitrici versu il-konjugi Calamatta fis-somma ta' sittax il-elf u disa mitt lira Maltin (LM16,900) rappresentanti valur ta' kuri, servigi u assistenza li huma irrendewlha u ipprestawlha ghal madwar dawn l-ahhar tlettax (13) il-sena u illi l-istess Yolanda Carabott ma kienitx f'posizzjoni finanzjarja li thallas l-imsemmi debitu u ghalhekk il-kuntratt ighid illi il-partijiet ftehmu illi tigi assenjata b'titolu ta' datio in solutum il-proprjeta 66, gia numru 8, fi Triq Guze D' Amato, Paola, b'titolu ta' datio in solutum ghas-saldu tal-istess debitu, bonarjament konvenut bejn il-partijiet.

Illi b'hekk Pauline Calamatta nomine ikkoncediet u ittrasferiet b'titolu ta' datio in solutum a favur ta' Yvette Bonnici nomine li accettat u akkwistat bl-istess titolu u in total sodisfazzjon tad-debitu fuq citat, id-dar numru sitta u sittin (66) fi Triq Guze D'Amato Rahal Gdid. Pauline Calamatta nomine iggarantiet il-pussess pacifiku tal-proprjeta minnha trasferita a favur Yvette Bonnici nomine b'ípoteka generali tal-beni kollha, prezenti u futuri tal-mandanti tagħha.

Illi wkoll il-proprjeta giet trasferita tale quale pero Pauline Calamatta nomine zammet a favur tagħha id-dritt tal-uzu u tal-abitazzjoni gratuwitu tal-proprjeta matul hajjitha kollha.

Illi stabbilit il-premess, il-Qorti issa ser tezamina jekk il-kunsens ta' l-attrici Yolanda Carabott fuq il-kuntratt tat-2 ta' April 1998 kienx vizzjat jew le in kwantu ottenut b'ingann, frodi u misrappresentazzjoni da parti tal-konvenuti.

Illi l-fattur ta' qerq jipprovi għalihi l-Artikolu 981(1) tal-Kodici Civili.

Illi fis-sentenza mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell fit-3 ta' Dicembru 1919 fl-ismijiet Innocenzo Galea vs M Zammit gew senjati il-principji kardinali fir-rigward ta' dolo f'materja civili u dawn kienu is-segwenti :

(a) illi l-inganni kienu l-kawza determinanti li taw lok ghall-ftehim (vide sentenza Tereza Galea vs Salvatore

Kopja Informali ta' Sentenza

Bonnici Vol. X. 592 u Alice Cassar Torreggiani vs Albert R Manche Appell Civili 17 ta' Marzu 1958 Vol. XL 11.i.126.

(b) I-ezistenza ta' element specifiku kostitwit mill-ingann uzat (Vide Giovanni Farrugia Gay vs Emmanuele Farrugia Gay, Prim'Awla 3 ta' Mejju, 1921 Vol XXIV.ii.578

(c) in necessita tal-prova tad-dolo jew frode minn min jallegah (Vide Joseph Mifsud nomine vs Paul Tanti, Prim'Awla 4 ta' Frar 1965 Vol. XLIX ii.722 Joseph Galea et vs AIC Walter Caruana Montaldo Appell Civili 14 ta' Mejju, 1971)

Ikkunsidrat :

Illi I-azzjoni attrici hi ibbazata fuq I-Artikolu 1212 tal-Kodici Civili li jghid hekk :

"Kull ftehim li fih tkun nieqsa xi wahda mill-kondizzjonijiet essenziali sabiex kuntratt ikun jiswa, jew li I-ligi tiddikjara espressament li hu null, hu suggett ghar-rexxissjoni."

L-Artikolu 966 (b) ta' I-istess Kodici Civili jghid hekk :

"il-kunsens ta' dak illi jobbliga ruhu huwa wiehed mir-rekwiziti essenziali sabiex kuntratt ikun jiswa u dan il-kunsens jigi newtralizzat f'dak li jkun vizzjat b'qerq."

L-Artikolu 981 tal-Kodici Civili jghid hekk :

"L-egħmil doluz huwa motiv ta' nullità tal-ftehim, meta I-inganni magħmulin minn wahda mill-partijiet ikunu tali illi mingħajrhom il-parti I-ohra ma kenix tikkuntratta."

Is-subartikolu (2) tal-istess Artikolu 981 umbagħad ighid hekk :

"(2) L-egħmil doluz ma jistax ikun prezunt, imma għandu jigi ppruvat."

Illi fis-sentenza deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-20 ta' Marzu, 2003 fl-ismijiet "Joseph Aquilina et vs Alfred Ellul" gie deciz illi :

"L-elementi tad-dolus huma ben definiti fil-gurisprudenza u fid-duttrina. Biex ikun hemm id-dolo jridu jikkonkorru erba'elementi, li huma (a) I-intenzjoni li jqarraq da parti tal-parti I-ohra; (b) I-egħmil doluz irid ikun gravi; (c) id-dolo

trid tkun determinant biex gie iffirmat il-kuntratt; u (d) id-dolo irid ikun sehh bill-partecipazzjoni, attiva jew passiva, tal-parti l-ohra.”

Illi sabiex il-qerq ikun gravi irid ikun tali li persuna ta' dehen ordinarju ma jgharafx li jkun gie imqarraaq, irid imur lil hinn mill-ftahir ezagerat dwar xi kwalita ta' l-oggett tan-negozju u irid ikun tali illi li kieku ma kienx ghal dak il-qerq il-persuna ma kienitx tersaq ghan-negozju in kwistjoni (Ara sentenza deciza minn din il-Qorti fl-4 ta' Frar 1965 fl-ismijiet Mifsud nomine vs Tanti (Kollezzjoni Vol. XLIX. ii.722).

Illi peress li l-egħmil doluz ma jistax jigi prezunt il-parti li tallega illi l-kunsens tagħha gie milqut mill-vizzju tal-qerq trid tiprova dan il-fatt.

Illi fis-sentenza deciza minn din il-Qorti fit-28 ta' Lulju 2004 fl-ismijiet **George u Miriam konjugi Portelli vs Ivan John Felice** intqal hekk :

“Illi l-qerq ma jistax jigi allegat meta l-fatti setghu jigu stabiliti bla xkiel jew diffikulta' zejda mill-parti li tallega il-qerq, ghaliex f'kaz bhal dan ix-xilja ta' qerq ma tkunx ghajr skuza facili biex wieħed jahrab milli jwettaq ir-rabtiet li jkun dahal għalihom mal-persuna li allegatament uzat il-qerq. Fuq kollo, ghall-kuntrarju ta' dak li huwa mehtieg meta jigi allegat l-izball, fil-kaz tal-qerq l-effett tal-ghemil doluz ma hemmx bzonn li jaqa' fuq is-sustanza tal-oggett tan-negozju li jkun.”

Ikkunsidrat :

Illi l-attrici ibbazat ukoll l-azzjoni tagħha fuq l-Artikolu 1368 tal-Kodici Civili li jghid li gej :

“Izda, hu null il-bejgh magħmul direttament jew b'persuni interposti, lil tuturi jew kuraturi, ta' beni ta' persuni li jkunu taht it-tutela jew il-kurazija tagħhom, jew lil mandatarji ta' dawk il-beni li huma jkunu inkarigati jbighu, ukoll jekk dan il-bejgh isir fl-irkant taht is-setgħa tal-Qorti.”

Kopja Informali ta' Sentenza

Izda il-Qorti tara li dan I-Artikolu japplika biss ghall-istituzzjonijiet ta' "tutorship" u "curatorship" u mhux ghal dak tal-mandat.

Illi invece il-kaz odjern huwa regolat mid-disposizzjonijiet tal-Kodici Civili dwar il-Mandat illi jinsabu fl-Artikoli 1856 sal-Artikolu 1890 tal-Kap. 16.

Ikkunsidrat :

Illi li kieku il-kaz sehh wara I-2004 kienu japplikaw ukoll id-disposizzjonijiet tal-Kodici Civili dwar l-obbligazzjonijiet fiducjarji u fost dawn l-obbligazzjonijiet il-ligi trid illi il-fiducjarju irid jezercita diligenza ta' bonus pater familias fl-ezekuzzjoni ta' l-obbligi tieghu u jevita kull konflikt ta' interess fost obbligazzjonijiet ohra.

Illi cioe nonostante japplikaw ghall-kaz odjern id-disposizzjonijiet ta' I-Artikolu 1132 tal-Kodici Civili fis-sens illi il-mandatarju fil-qadi tad-dmirijiet tieghu irid dejjem juza diligenza ta' bonus pater familias kif jipprovdi I-Artikolu 1032 tal-Kodici Civili.

Illi di pui il-mandatarju huwa responsabbi mhux biss ghall-frodi izda anke ghal negligenza fil-qadi tad-dmirijiet tieghu bhala mandatarju u dan ai termini tal-Artikolu 1874 tal-Kap. 16.

Ikkunsidrat :

Illi irrizulta bl-aktar mod car mill-provi prodotti illi Yolanda Carabott meta tat il-prokura generali lill-konvenuta Pauline Carabott certament ma ghamiltx dan bl-intenzjoni illi l-istess konvenuta Pauline Carabott tkun tista tiddisponi mill-proprijeta tagħha.

Illi tant hu hekk illi kienet l-istess Yolanda Carabott illi qabel ma mietet istitwiet din il-kawza għar-rexxissjoni tal-kuntratt imsemmi u għamlet affidavit fejn xehdet bil-gurament u qalet illi hija qatt ma riedet illi Pauline Calamatta tiddisponi mill-proprijeta tagħha, f'dan il-kaz ir-residenza tagħha stess, u fejn cahdet illi kellha tagħti l-

Kopja Informali ta' Sentenza

ammont illi l-konvenuta tallega illi għandha tagħtiha għal servigi allegatament rezi lilha mill-konvenuta.

Illi di piu irrizulta ukoll mill-provi illi ftit jiem biss wara illi sar l-imsemmi kuntratt ta' datio in solutum Yolanda Carabott ipprezentat ittra ufficjali tramite l-avukat difensur tagħha sabiex jigi terminat il-mandat illi hija kienet tat-ill-konvenuta Pauline Calamatta.

Illi appena Yolanda Carabott saret taf bil-kuntratt ta' datio in solutum hija mal-ewwel hadet parir legali u istitwiet il-kawza odjerna kif diga' ingħad sabiex jigi rexxiss l-imsemmi kuntratt.

Illi inoltre hija għamlet zewg testmenti illi permezz tagħhom halliet ir-residenza tagħha lil terza persuna u mhux lill-konvenuta.

Illi inoltre kemm il-konvenuta Pauline Calamatta, kif ukoll bintha Yvette Bonnici xehdu illi huma, qabel ma gie ippubblika il-kuntratt ta' datio in solutum in kwistjoni, la infurmaw lil Yolanda Carabott illi kien ser isir dan il-kuntratt, la ftehma magħha dwar l-ammont ta' servigi allegatament dovut minnha lilhom u lanqas ma tawha ebda informazzjoni dwar dan il-kuntratt.

Illi wkoll kemm il-konvenut Carmelo Calamatta, kif ukoll il-konvenuta Yvette Bonnici xehdu bla tlaqliq u bil-gurament tagħhom illi l-ammont ta' servigi allegatament dovut minn Carabott gie stabbilit mill-avukat difensur u minn Nutar illi ippubblika l-kuntratt u dawn il-konvenuti flimkien mal-konvenuta Pauline Calamatta xehdu illi l-ideja illi isir il-kuntratt ta' datio in solutum kienet kollha tal-Avukat difensur tagħhom u mhux tagħhom u huma għamlu biss skond ma qalilhom biex jagħmlu l-avukat difensur tagħhom wara li huma kienu talbuh parir legali.

Illi dan kollu iwassal lill-Qorti ghall-konkluzjoni cara illi l-kunsens ta' Yolanda Carabott fuq il-kuntratt imsemmi ta' datio in solutum kien vizzjat bi frodi u dana peress illi il-mandatarja tagħha Pauline Calamatta abbuzat minn

prokura generali lilha mogtija minnha sabiex ittrasferit a favur tagħha proprjeta ta' Yolanda Carabott.

Illi Yolanda Carabott lanqas biss kienet taf illi l-proprjeta tagħha kienet qegħda tigi assenjata lil Pauline Calamatta u wisq anqas ma giet konsultata jew b'xi mod infurmata b'dan kollu u għalhekk m'hux minnu dak li tnizzel fil-kuntratt u cioe illi l-partijiet ftehmu li tigi assenjata b'titolu ta' datio in solutum il-proprjeta għas-saldu tal-allegat debitu dovut minn Carabott lil Calamatta bonarjament konvenut bejn il-partijiet.

Illi t-tieni talba attrici hija li l-Qorti tiddikjara u tiddeċiedi li l-imsemmi kuntratt huwa null u bla effett peress illi huwa mankanti minn kunsiderazzjoni stante illi ma gewx rezi bl-ebda mod is-servigi imsernija fl-istess kuntratt.

Ikkunsidrat :

Illi peress illi r-rexxissjoni tippresupponi att inezistenti tista għalhekk tidderiva minn simulazzjoni. (Ara sentenza tal-Qorti tal-Kummerc Francesco Theuma vs Luigi Camilleri et tal-1 ta' Ottubru 1884).

Illi fil-kuntratt in kwistjoni hemm imsemmi ammont dovut għal servigi, izda l-istess konvenuti xehdu illi dan l-ammont mhux huma waslu għalihi, izda waslu għalihi l-avukat difensur tagħhom u n-Nutar illi ippubblika l-kuntratt.

Illi skond l-imsemmi kuntratt il-partijiet ftehmu dwar dan l-ammont allegatament dovut ghall-servigi, mentri mill-provi kollha kif diga intqal irrizulta illi mhux talli ma kienx hemm dan il-ftehim, izda talli Yolanda Carabott lanqas biss kienet taf illi kien qiegħed isir il-kuntratt odjern.

Illi meta att jigi attakkat minhabba simulazzjoni il-kunsiderazzjoni volontarja indikata fil-kuntratt iggorr piz probatorju ta' certa portata per ezempju meta il-prezz indikat ma jirriflettix il-valur reali (Ara sentenza ta' din il-Qorti fl-ismijiet Gio Batta Gauci vs Andrea Cauchi tad-29 ta' Jannar, 1945 kif ukoll sentenza ta' din il-Qorti tat-28 ta' Frar, 1995 fl-ismijiet J Vassallo et vs C Camilleri). Del

Kopja Informali ta' Sentenza

resto is-simulazzjoni hi forma ta' frodi. Vol. XXXV11. 797. Multo magis umbagħad fejn jirrizulta li dan lanqas biss thallas jew ghadda minn kontraent ghall-iehor.

Illi għalhekk u għar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti taqta u tiddeciedi din il-kawza filwaqt illi tirrispingi l-ewwel, it-tieni u r-raba eccezzjonijiet tal-konvenuti tilqa tielet eccezzjoni tal-konvenuti u kwindi tichad it-tielet talba attrici, izda tilqa l-ewwel, it-tieni, ir-raba u l-hames talbiet attrici kif dedotti u tiddikjara illi l-kuntatt tat-2 ta' April 1998, fl-Attu tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri huwa null u bla effett fil-ligi peress illi huwa vizzjat in kwantu kien ottenut b'ingann, frodi u misrapprezzazzjoni da parti tal-konvenuti u tiddikjara ukoll illi l-imsemmi kuntratt huwa null u bla effett fil-Ligi peress illi huwa mankanti minn kunsiderazzjoni stante illi ma gewx rezi bl-ebda mod is-servigi imsermija fl-istess kuntratt u għalhekk f'dan is-sens l-istess kuntratt kien simultat. Il-Qorti tordna li l-istess kuntratt jigi rexxiss ghall-finijiet u effetti kollha tal-Ligi u tinnomina lin-Nutar Dottor Pierre Attard sabiex jircievi l-opportun att ta' rexxiżżjoni u tinnomina lil Avukat Dottor Charmaine Galea sabiex tirrapprezenta lill-eventwali kontumaci. Il-pubblikazzjoni ta' l-att għandu jsir fil-25 ta' Gunju 2008 fil-11.30a.m. fl-edifficju tal-Qorti jew f'dak il-jum, hin u lok alternativ li l-Qorti tawtorizza fuq rikors ta' xi hadd mill-partijiet;

Bl-ispejjez kif mitluba kontra l-konvenuti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----